

N:o 11.

Ank. till Riksd. kansli den 28 februari 1908, kl. 2 e. m.

Andra Kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande n:o 2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ersättning åt vissa ledamöter af inskrifningsnämnd och inskrifningsrevision.

I motion n:o 37 har herr *O. N. Olsson* i Heden *m. fl.* hemställt, det Riksdagen behagade besluta »att i skrifvelse anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t vidtaga sådan förändring af sin förnyade förordning af den 12 augusti 1901 § 11, att af landsting vald ledamot i inskrifningsnämnd eller inskrifningsrevision, eller i ledamots ställe inkallad suppleant, må för deltagande i nämndens eller revisionens sammanträden åtnjuta reseersättning jämte dagtraktamente enligt femte klassen af gällande resereglemente.»

Och till stöd för denna hemställan ha motionärerna anført följande:

»Ehuru min med fleres motion, n:o 90, i Andra Kammaren vid förra årets riksdag, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående ersättning till vissa ledamöter af inskrifningsnämnd och inskrifningsrevision, afslogs, vågar jag likväl redan i år förelägga densamma till Riksdagens förnyade pröfning, dels därtill uppmanad af flera, som funnit de uti förbemälda motion berörda förhållanden sådana, att de kräfva rättelse, och dels därtill uppmuntrad af vissa yttranden uti fjolårets femte tillfälliga utskotts motivering i dess utlåtande, n:o 32, däri utskottet beträffande frågans reella del erkänt, att det uti motionsförslaget ligger en »riktig tanke». Själfva yrkandet i

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 11 Häft. (N:o 11.) 1

motionen var detta: »att af landsting eller stadsfullmäktige vald ledamot i inskrifningsnämnd eller inskrifningsrevision eller i ledamots ställe inkallad suppleant må för deltagande i nämndens eller revisionens sammanträden åtnjuta reseersättning jämte dagtraktamente enligt fjärde klassen af gällande resereglemente.»

Som bekant, utgår nu reseersättning till ifrågavarande ledamöter efter tredje klassen af resereglementet, men icke dagtraktamente. Detta verkar därhän, att inom orter, där lokal- och kommunikationsförhållandena äro sådana, att ledamöterna i fråga resa långa sträckor med landsvägsskjuts, såsom i landets nordliga delar, ställer denna ersättning sig så fördelaktig, att vederbörande icke allenast däraf kunna bestrida rese- och traktamentskostnader utan göra besparing, under det att, där resorna i hufvudsak ske å järnväg och ångbåt, såsom i landets södra och västra delar, reseersättningen endast betäcker resekostnaderna, och vederbörande ledamöter måste af egna medel bekosta logi och vivre under förrättningstiden. Detta kan väl knappast anses för rättvist och riktigt? Under sådana förhållanden och i hvarje fall bör man väl tillse, att såväl traktaments- som reseersättning utgår efter en taxa, som närmast kan ersätta de *verkliga* utgifterna för offentliga uppdrag af den beskaffenhet, att någon ersättning anses berättigad.

Då det emellertid torde vara mest korrekt, att rese- och traktamentsersättning för här ifrågavarande uppdrag endast utgår till af landsting valda ledamöter, enär af stadsfullmäktige valda endast tjänstgöra inom den stad de tillhöra och sålunda icke äro underkastade pekuniär uppoffring genom uppdraget; samt att den klass i resereglementet tillämpas, som i praktiken mest motsvaras af verkligheten, så tillåter jag mig att i häntydda riktning inskränka fjolårets förbemälda motion, till hvilkens motivering jag för öfrigt uti väsentliga delar hänvisar.»

Af denna motivering framgår, att fråga om traktaments- och reseersättningar åt omnämnda ledamöter redan vid föregående års riksdag förelåg, ehuru med den skiljaktighet, att ersättningen var föreslagen att utgå enligt *då* gällande resereglementes fjärde klass.

I fjolårets utskottsutlåtande n:o 32 redovisas för värnpliktslagens föreskrifter angående ifrågavarande ledamöters uppdrag, skyldigheter och antal m. m. Till denna redovisning torde sålunda i dessa afseenden få hänvisas.

Beträffande utredningen angående kostnadsökningen för statsverket,

i händelse det *nu* framlagda förslaget vinner Riksdagens bifall, bör emellertid tagas i betraktande, att Kungl. Maj:t utfärdat nytt resereglemente, att gälla från och med detta års ingång. Och enligt detta resereglemente utgår numera traktamentsersättning enligt femte klass med sex kronor om dagen samt skjutsersättning för en häst, ersättning för järnvägsbiljett i andra klass kupé och för ångbåtsbiljett i salong, samt ersättning af en krona per gång för transport af reseffekter, under det att, enligt gällande bestämmelser, ifrågavarande förrättningsmän visserligen icke åtnjuta något dagtraktamente, men däremot skjutsersättning för två hästar, ersättning för järnvägsbiljett i första klass kupé och för ångbåtsbiljett såsom för dubbel hyttplats jämte nyssnämnda ersättning af en krona för transport af reseffekter.

Enligt hvad i åberopade utskotts utlåtande är anfördt, uppgår totalsumman dagar, för hvilka dagtraktamente åt de af landsting valda ledamöter skulle komma att utgå, till 3,207, hvadan föreslagna ändringar med hänsyn till traktamentsersättningar skulle medföra en ökning af statsverkets utgifter, uppgående till 19,242 kronor.

Med afseende på reseersättningar däremot skulle den i år föreslagna förändringen komma att medföra en minskning i statsverkets utgifter. Denna minskning skulle sålunda komma att uppgå: i fråga om hästlega för landsvägsskjutsar till 50 % och i fråga om järnvägs- och ångbåtsbiljetter till omkring 40 % af respektive för dessa ändamål nu utgående belopp. Beträffande sådan ersättning, som utgår för transport af reseffekter, bör anmärkas, att denna post kommer att minskas betydligt på grund däraf att det nya resereglementet i afsevärd mån begränsar de tillfällena, för hvilka ersättningar för effekttransporter komma att utgå. Minskningarna för statsverket i nu omnämnda hänseenden torde kunna beräknas uppgå till ungefär samma totalbelopp, hvarmed de föreslagna dagtraktamentsersättningarna beräknats.

För statsverkets utgifter synes sålunda ett bifall till motionen säkerligen icke komma att medföra några afsevärda förändringar. Och otvifvelaktigt torde de föreslagna grunderna för ersättningarnas beräkning och fördelning enligt nu utfärdade resereglemente, mera än hittills gällande bestämmelser, vara afpassade efter de verkliga kostnaderna.

Enär utskottet sålunda anser, att motionen i år kommit i nytt läge, får utskottet hemställa,

det Andra Kammaren för sin del behagade besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det

täcktes Kungl. Maj:t vidtaga sådan förändring af sin förnyade förordning af den 12 augusti 1901 § 11, att af landsting vald ledamot i inskrifningsnämnd eller inskrifningsrevision, eller i ledamots ställe inkallad suppleant, må för deltagande i nämndens eller revisionens sammanträden åtnjuta reseersättning jämte dagtraktamente enligt femte klassen af gällande rese-reglemente.

Stockholm den 28 mars 1908.

På utskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.

Herr *Blomberg* har anhållit få antecknadt, att han ej deltagit i ärendets slutbehandling.
